

**U S T A V
REPUBLIKE SRPSKE**

**Preambula
(zamijenjena je Amandmanom LXVI)**

"Poštujući volju svojih konstitutivnih naroda i građana da formiraju i očuvaju Republiku Srpsku i da ustavno uređenje Republike Srpske utemelje na poštovanju ljudskog dostojanstva, slobode i jednakosti, nacionalnoj ravnopravnosti, demokratskim institucijama, vladavini prava, socijalnoj pravdi, pluralističkom društvu, garantovanju i zaštiti ljudskih sloboda i prava kao i prava manjinskih grupa u skladu s međunarodnim standardima, zabrani diskriminacije i uvažavanju pravila tržišne ekonomije;

u želji da osigura mir, toleranciju i opće blagostanje;

u namjeri da doprinese razvoju prijateljskih odnosa među narodima i državama;

izražavajući opredijeljenost Republike Srpske za potpuno poštovanje i dosljedno primjenjivanje Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kojim se nedvosmisleno prihvata, potvrđuje i garantuje ustavnopravni položaj Republike Srpske, kao jednog od dva entiteta u sastavu Bosne i Hercegovine;

Narodna skupština Republike Srpske donosi"

USTAV REPUBLIKE SRPSKE*

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Član 1, koji je zamijenjen Amandmanom XLIV, zamjenjuje se Amandmanom LXVII, koji glasi:

"Republika Srpska je jedinstven i nedjeljiv ustavnopravni entitet.

Republika Srpska samostalno obavlja svoje ustavotvorne, zakonodavne, izvršne i sudske funkcije.

Republika Srpska je jedan od dva ravnopravna entiteta u Bosni i Hercegovini.

Srbi, Bošnjaci i Hrvati, kao konstitutivni narodi, Ostali i građani, ravnopravno i bez diskriminacije učestvuju u vršenju vlasti u Republici Srpskoj."

Član 2

Stav 1 člana 2 zamijenjen je Amandmanom XLV, koji glasi:

"Teritorija Republike Srpske je jedinstvena, nedjeljiva i neotuđiva."

Stav 2 člana 2 zamijenjen je Amandmanom LV, koji glasi:

"Sporazum o promjeni međuentitetske linije razgraničenja između Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine može se iznijeti na potvrdu putem referenduma u Republici Srpskoj."

U stavu 2 člana 2 u tački 1 Amandmana LV riječ: "granica" zamijenjena je riječima: "međuentitetska linija razgraničenja" (Amandman LXVIII).

-----

* Na osnovu zaključka Narodne skupštine Republike Srpske, od 14. septembra 1992. godine i člana 61 stav 1 alineja 9 Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 3/92), Zakonodavno-pravna komisija Narodne skupštine, na sjednici održanoj 17. decembra 1992. godine, utvrdila je Prečišćeni tekst Ustava Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 3/92, 6/92, 8/92, 15/92 i 19/92). U ovom izdanju u Prečišćeni tekst integrisani su Amandmani XXVI-XLIII, Amandmani XLIV-LI, Amandman LII, Amandman LIII, Amandmani LIV-LXV, Amandmani LXVI-XCVIII, Amandmani XCIX-CIII, Amandmani CIV-CV i Amandmani CVI-CXIII.

Član 3

Član 3 zamijenjen je tačkom 1 Amandmana LVI, koja glasi:
"Republici Srpskoj pripadaju sve državne funkcije i nadležnosti osim onih koje su Ustavom Bosne i Hercegovine izričito prenesene na njene institucije."

Član 4

Član 4 zamijenjen je tačkom 2 Amandmana LVI, koja glasi:
"Republika Srpska može, shodno Ustavu Bosne i Hercegovine, da uspostavlja specijalne paralelne odnose sa Saveznom Republikom Jugoslavijom i njenim republikama članicama."

Član 5

Ustavno uređenje Republike Srpske temelji se na:

- garantovanju i zaštiti ljudskih sloboda i prava u skladu s međunarodnim standardima;
- osiguravanju nacionalnih ravnopravnosti i **zaštiti vitalnih interesa konstitutivnih naroda**;
- socijalnoj pravdi;
- vladavini prava;
- tržišnoj privredi;
- višestranačkom sistemu;
- parlamentarnoj demokratiji i podjeli vlasti;
- slobodnim izborima;
- lokalnoj samoupravi;
- zaštiti prava etničkih grupa i drugih manjina.

U alineji 2 stava 1 člana 5 iza riječi "osiguravanju nacionalnih ravnopravnosti" dodate su riječi: " i zaštiti vitalnih interesa konstitutivnih naroda" (Amandman LXIX).

Član 6

Stav 1 člana 6 zamijenjen je Amandmanom XLVII, koji glasi:
"Građani Republike imaju državljanstvo Republike Srpske."
Stav 2 člana 6 zamijenjen je Amandmanom LXX, koji glasi:
"Građanin Republike Srpske ne može biti lišen državljanstva."

Član 7

Stav 1 člana 7 zamijenjen je Amandmanom LXXI, koji glasi:

"Službeni jezici Republike Srpske su: jezik srpskog naroda, jezik bošnjačkog naroda i jezik hrvatskog naroda. Službena pisma su ćirilica i latinica."

Na područjima gdje žive druge jezičke grupe u službenoj upotrebi su i njihovi jezici i pisma, na način određen zakonom.

Član 8

Republika ima zastavu, grb i himnu.
Izgled zastave i grba i tekst himne uređuju se ustavnim zakonom.

Član 9

Glavni grad Republike je Sarajevo.

II. LJUDSKA PRAVA I SLOBODE

Član 10

Građani Republike su ravnopravni u slobodama, pravima i dužnostima, jednaki su pred zakonom i uživaju istu pravnu zaštitu bez obzira na rasu, spol, jezik, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest, socijalno porijeklo, rođenje, obrazovanje, imovno stanje, političko i drugo uvjerenje, društveni položaj ili drugo lično svojstvo.

Član 11

Život čovjeka je neprikosnoven.
Smrtna kazna može se izuzetno propisati i izreći samo za najteže oblike teških krivičnih djela.

Član 12

Sloboda i lična sigurnost čovjeka su nepovredivi.
Nikome se ne može oduzeti ili ograničiti sloboda, osim u slučajevima i po postupku koji su utvrđeni zakonom.

Član 13

Ljudsko dostojanstvo, tjelesni i duhovni integritet, čovjekova privatnost, lični i porodični život su nepovredivi.

Član 14

Niko ne smije biti podvrgnut mučenju, svireposti, nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.

Zabranjeno je i kažnjivo svako iznuđivanje priznanja i izjava.

Zabranjeno je na bilo kom licu, bez njegovog pristanka, vršiti medicinske i druge naučne ogledе.

Član 15

Nezakonito lišavanje slobode je kažnjivo.

Lišenje slobode može trajati samo dok postoje zakonski uslovi za to.

Lice za koje postoji osnovana sumnja da je izvršilo krivično djelo može biti pritvoreno i zadržano u pritvoru samo kad je to neophodno radi vođenja krivičnog postupka ili radi sigurnosti ljudi.

Pritvor se određuje odlukom suda, a samo izuzetno, pod uslovima određenim zakonom, odlukom drugog zakonom ovlaštenog organa - najduže do tri dana.

Licu koje je pritvoreno mora se uručiti pismeno obrazloženo rješenje u času pritvaranja. Protiv ovog rješenja pritvoreno lice ima pravo na žalbu.

Član 16

Svako ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava u postupku pred sudom i drugim državnim organom i organizacijom.

Svakome je zajamčeno pravo na žalbu ili drugo pravno sredstvo protiv odluke kojom se rješava o njegovom pravu ili na zakonski zasnovanom interesu.

Član 17

Svako ima pravo na nadoknadu štete koju mu nezakonitim ili nepravilnim radom nanose službeno lice ili državni organ, odnosno organizacija koja vrši javna ovlaštenja.

Lice koje je neopravdano osuđeno ili nezakonito i bez osnova lišeno slobode, ima pravo na rehabilitaciju, nadoknadu štete, javno izvinjenje i druga zakonom utvrđena prava.

Član 18

Licu optuženom za krivično djelo jamči se pravedno suđenje.

Optuženo lice mora biti u najkraćem zakonskom roku obaviješteno o razlozima optužbe.

Optuženom licu ne može se suditi u njegovom odsustvu.

Optuženom koji nije dostupan sudu može se suditi u odsutnosti samo u zakonom određenim slučajevima.

Član 19

Zajamčeno je pravo na odbranu.

Jamči se pravo na slobodan izbor branioca i nesmetano općenje sa njim.

Branilac ne može biti pozvan na odgovornost za radnje preduzete u postupku odbrane.

Član 20

Niko ne može biti kažnjen za djelo koje, prije nego što je učinjeno, nije bilo zakonom predviđeno kao kažnjivo djelo, niti mu se može izreći kazna koja za to djelo nije zakonom bila predviđena.

Niko ne može biti smatran krivim za krivično djelo dok to ne bude utvrđeno pravosnažnom sudskom odlukom.

Član 21

Građani se mogu slobodno kretati, nastanjivati i boraviti na teritoriji Republike, slobodno napuštati tu teritoriju i na nju se slobodno vraćati.

Zakonom se mogu uvesti ograničenja kretanja samo ako je to neophodno radi vođenja krivičnog postupka ili radi zaštite sigurnosti i zdravlja ljudi.

Nikakva ograničenja iz političkih razloga ne mogu biti ustanovljena.

Član 22

U članu 22 brisane su riječi: "i Jugoslavije" (Amandman LVII tačka 4).

Sloboda i tajnost dopisivanja i drugih oblika općenja su nepovredivi.

Zakonom se može propisati da se samo na osnovu odluke suda može odstupiti od načela nepovredivosti slobode i tajnosti dopisivanja i drugih oblika općenja, ako je to neophodno radi provođenja krivičnog postupka ili radi sigurnosti Republike.

Član 23

Zajamčena je zaštita tajnosti podataka o ličnosti. Prikupljanje, obrada i svrha korištenja ličnih podataka, uređuju se zakonom.

Zabranjeno je korištenje podataka o ličnosti koje je suprotno utvrđenoj svrsi njihovog prikupljanja.

Građani imaju pravo da traže i dobijaju sve podatke o sebi, sadržane u aktima državnih organa i u drugim službenim evidencijama.

Član 24

Stan je nepovrediv.

Zakonom se može propisati da službeno lice na osnovu naloga suda može ući u stan ili druge prostorije protiv volje njihovog držaoca i izvršiti pretres. Pretres se vrši u prisustvu dva svjedoka.

Službeno lice može, pod uslovima utvrđenim zakonom, ući u tuđi stan ili druge prostorije i bez odluke suda izvršiti pretres ako je to neophodno radi hvatanja učinioca krivičnog djela ili radi spasavanja ljudi i imovine.

Član 25

Zajamčena je sloboda misli i opredjeljenja, savjesti i uvjerenja, kao i javnog izražavanja mišljenja.

Član 26

Zajamčena je sloboda štampe i drugih sredstava javnog obavještanja.

U stavu 2 člana 26 riječ: "neovisnih" zamijenjena je riječju: "novinskih" (Amandman XLIII tačka 1).

Slobodno je osnivanje novinskih i izdavačkih preduzeća, izdavanje novina i javno obavještanje drugim sredstvima u skladu sa zakonom.

Cenzura štampe i drugih vidova javnog obavještanja je zabranjena.

Sredstva javnog obavještanja dužna su da blagovremeno, istinito i objektivno obavještavaju javnost.

Jamči se pravo na ispravku neistinitog obavještanja kojim se povređuje nečije pravo ili na zakonu zasnovani interes, kao i pravo na nadoknadu štete nastale po tom osnovu.

Član 27

Naučno, kulturno i umjetničko stvaranje je slobodno.

Zajamčena je zaštita moralnih i imovinskih prava po osnovu naučnog, kulturnog, umjetničkog i drugog intelektualnog stvaralaštva.

Član 28

Jamči se sloboda vjeroispovijesti.

Vjerske zajednice su jednake pred zakonom, slobodne u vršenju vjerskih poslova i vjerskih obreda, mogu osnivati vjerske škole i izvoditi vjersku nastavu u svim školama svih stepena obrazovanja, baviti se privrednim i drugim djelatnostima, primati poklone, stvarati zadužbine i njima upravljati, u skladu sa zakonom.

Srpska pravoslavna crkva je crkva srpskog naroda i drugih naroda pravoslavne vjere.

Stav 4 člana 28 brisan je Amandmanom LXXII.

Član 29

Građanin koji je navršio 18 godina ima pravo da bira i da bude biran. Biračko pravo je opće i jednako, izbori su neposredni, a glasanje tajno.

Član 29 dopunjen je tačkom 5 Amandmana LVII, koja glasi:

"Biračko pravo na osnovu člana 29 stiće se nakon prethodnog prebivališta u određenom mjestu u trajanju koje se utvrđuje zakonom."

Član 30

Građani imaju pravo na mirno okupljanje i javni protest.

Sloboda okupljanja može se zakonom ograničiti samo radi zaštite sigurnosti ljudi i imovine.

Član 31

Zajamčena je sloboda političkog organizovanja i djelovanja u skladu sa zakonom.

Zabranjeno je političko organizovanje i djelovanje usmjereno na ugrožavanje demokratije, narušavanje integriteta Republike, kršenje Ustavom zajamčenih sloboda i prava i raspirivanje nacionalne, rasne ili vjerske mržnje i netrpeljivosti.

Član 32

Građani imaju pravo da javno iznose mišljenje o radu državnih i drugih organa i organizacija, da im podnose predstavke, peticije i predloge i da na njih dobiju odgovor.

Niko ne može biti pozvan na odgovornost niti trpjeti druge štetne posljedice zbog javno izraženog mišljenja o radu državnih organa ili stavova iznesenih u predstavci, peticiji i prijedlogu, osim ako je time učinio krivično djelo.

Član 33

Građani imaju pravo da učestvuju u obavljanju javnih poslova i da pod jednakim uslovima budu primljeni u javnu službu.

Član 34

Građaninu se garantuje sloboda izražavanja nacionalne pripadnosti i kulture i pravo upotrebe svog jezika i pisma.

Niko nije dužan da se izjašnjava o svojoj nacionalnoj pripadnosti.

Stav 3 člana 34 brisan je na osnovu tačke 6 Amandmana LVII.

Član 35

Čovjek ima pravo na zdravu životnu sredinu. Svako je, u skladu sa zakonom, dužan da u okviru svojih mogućnosti štiti i unapređuje životnu sredinu.

Član 36

Porodica, majka i dijete imaju posebnu zaštitu.

Brak i odnosi u braku i porodici uređuju se zakonom.

Čovjek ima pravo da slobodno odlučuje o rađanju djece.

Roditelji imaju pravo i dužnost da se staraju o podizanju i odgoju djece.

Djeca su dužna da se staraju o svojim roditeljima kojima je potrebna pomoć.

Djeca rođena van braka imaju jednaka prava i dužnosti kao i djeca rođena u braku.

Maloljetnici o kojima se roditelji ne staraju, kao i lica koja nisu u mogućnosti da se sama staraju o sebi i zaštiti svojih prava i interesa, imaju posebnu zaštitu.

Član 37

Svako ima pravo na zaštitu zdravlja.

Zajamčeno je pravo na zdravstvenu zaštitu, u skladu sa zakonom.

Djeca, trudnice i stara lica imaju pravo na zdravstvenu zaštitu iz javnih prihoda, a druga lica pod uslovom utvrđenim zakonom.

Član 38

Svako ima pravo na školovanje pod jednakim uslovima.

Osnovno školovanje je obavezno i besplatno.

Svakome je pod jednakim uslovima dostupno srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje.

U stavu 4 člana 38 riječi: "i učilišta" brisane su (Amandman XLIII tačka 2).

Građani mogu osnivati privatne škole, u skladu sa zakonom.

Član 39

Svako ima pravo na rad i slobodu rada.

Prinudni rad je zabranjen.

Svako je slobodan u izboru zanimanja i zaposlenja i pod jednakim uslovima mu je dostupno radno mesto i funkcija.

Zaposlenima može prestati radni odnos protivno njihovoj volji na način i pod uslovima koji su utvrđeni zakonom i kolektivnim ugovorom.

Svako po osnovu rada ima pravo na zaradu, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

Član 40

Zaposleni imaju pravo na ograničeno radno vrijeme, dnevni i sedmični odmor, te plaćeni godišnji odmor i odsustva, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

Zaposleni imaju pravo na zaštitu na radu, u skladu sa zakonom.
Omladina, žene i invalidi imaju posebnu zaštitu.

Član 41

Zajamčena je sloboda sindikalnog organizovanja i djelovanja.

Član 42

Zaposleni imaju pravo na štrajk, pod uslovima utvrđenim zakonom.

Član 43

Pravo zaposlenih i članova njihovih porodica na socijalnu sigurnost i socijalno osiguranje uređuje se zakonom i kolektivnim ugovorom.

Jamči se, pod uslovima utvrđenim zakonom, pravo na materijalno osiguranje za vrijeme privremene nezaposlenosti.

Građanima koji su djelimično sposobni za rad osigurava se osposobljavanje za odgovarajući posao i uslovi za njihovo zapošljavanje, u skladu sa zakonom.

Republika osigurava pomoć i socijalnu sigurnost građanima koji su nesposobni za rad i nemaju sredstva za izdržavanje.

Član 44

Stranci imaju ljudska prava i slobode utvrđene ustavom i druga prava utvrđena zakonom i međunarodnim ugovorima.

Stav 2 člana 44 brisan je Amandmanom LXXIII.

Član 45

Svako je dužan da se pridržava Ustava i zakona.

Svako je dužan da savjesno i odgovorno vrši povjerenu mu javnu funkciju.

Član 46

Svako je dužan da drugom pruži pomoć u nevolji i da učestvuje u otklanjanju opće opasnosti.

Član 47

Član 47 brisan je na osnovu tačke 7 Amandmana LVII.

Član 48

Prava i slobode zajamčeni ovim ustavom ne mogu se oduzeti ni ograničiti.

Stav 2 člana 48 brisan je na osnovu tačke 8 Amandmana LVII.

Osigurava se sudska zaštita sloboda i prava zajamčenih ovim ustavom.

Ko se ogriješio o ljudska prava i osnovne slobode zajamčene ovim ustavom, lično je odgovoran za to i ne može se pravdati ničijim naređenjem.

Član 49

Slobode i prava se ostvaruju, a dužnosti ispunjavaju neposredno na osnovu ustava, osim kada je Ustavom predviđeno da se uslovi za ostvarivanje pojedinih od njih utvrđuju zakonom.

Zakonom se može propisati način ostvarivanja pojedinih prava i sloboda samo kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje.

Stav 3 člana 49 brisan je Amandmanom XXXV tačka 3.

Poglavlje o ljudskim pravima i osnovnim slobodama dopunjeno je tačkama od 1 do 3 Amandmana LVII, koje glase:

"U slučaju različitosti u odredbama o pravima i slobodama između Ustava Republike Srpske i Ustava Bosne i Hercegovine, primjenjuju se one odredbe koje su za pojedinca povoljnije.

Odredbe članova 10, 21, 30, 32, 33, 34, 38 i 43 Ustava o pravima i slobodama građana tretiraju se kao odredbe o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i odnose se na sve, a ne samo na građane.

Odredbe članova 13, 22, 23, 24, 25, 26, 28 i 30 Ustava o pravima i slobodama ostvarit će se u skladu sa odgovarajućim odredbama članova od 8 do 11 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda."

III. EKONOMSKO I SOCIJALNO UREĐENJE

Član 50

Ekonomsko i socijalno uređenje zasniva se na ravnopravnosti svih oblika vlasništva i slobodnom privređivanju, samostalnosti preduzeća i drugih oblika privređivanja u sticanju i raspodjeli dobiti i slobodnom kretanju robe, rada i kapitala u Republici kao jedinstvenom privrednom prostoru.

Član 51

Republika mjerama ekonomske i socijalne politike podstiče ekonomski razvoj i povećanje socijalnog blagostanja građana.

Član 52

Slobodno preduzetništvo može se zakonom ograničiti radi zaštite interesa Republike, čovjekovog okoliša, zdravlja i sigurnosti ljudi.
Zabranjeni su monopoli.

Član 53

Republika osigurava zaštitu potrošača.

Član 54

Svi oblici vlasništva imaju jednaku pravnu zaštitu.

Član 55

Jamči se pravo nasljeđivanja, u skladu sa zakonom.

Član 56

Zakonom se može ograničiti ili oduzeti pravo vlasništva, uz pravičnu nadoknadu.

Član 56 dopunjen je tačkom 1 Amandmana XXXI, koja glasi:

"Za vrijeme ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti ili vanrednog stanja zakonom se može ograničiti raspolaganje ili utvrditi poseban način korištenja dijela sredstava pravnih i fizičkih lica."

Član 57

Član 57 zamijenjen je Amandmanom XLVIII, koji glasi:

"Strana lica mogu sticati pravo vlasništva i prava na osnovu ulaganja kapitala, u skladu sa zakonom.

Vlasnička i druga prava stranog ulagača stečena na osnovu uloženog kapitala, ne mogu se ograničiti ili oduzeti zakonom ili drugim propisom.

Jamči se pravo stranom licu da obavlja privrednu ili drugu djelatnost i prava po osnovu poslovanja, pod uslovima koji se ne mogu mijenjati na njegovu štetu.

Stranom ulagaču jamči se slobodno iznošenje dobiti i uloženog kapitala iz Republike.

Zakonom se može, izuzetno, kada to zahtijeva opći društveni interes, utvrditi u kojim djelatnostima, odnosno područjima, strano lice ne može osnovati vlastito preduzeće."

Član 58

Vlasnička prava i obaveze nad sredstvima u društvenom vlasništvu i uslovi pod kojima se ta sredstva prenose u druge oblike vlasništva uređuju se zakonom.

Stav 2 člana 58 zamijenjen je tačkom 2 Amandmana XXXI, koja glasi:

"Sredstva u društvenom i državnom vlasništvu mogu se otuđivati, po pravilu, samo po tržišnim kriterijima."

Član 59

Stavovi 1, 2 i 3 člana 59 brisani su Amandmanom LXXIV.

Upotreba i iskorištavanje stvari od posebnog kulturnog, naučnog, umjetničkog ili historijskog značaja ili od značaja za zaštitu prirode i čovjekovog okoliša mogu se na osnovu zakona ograničiti, uz punu nadoknadu vlasniku.

Zakonom se uređuje zaštita, korištenje, unapređivanje i upravljanje dobrima od općeg interesa, kao i plaćanje naknade za korištenje dobara od općeg interesa i gradskog građevinskog zemljišta.

Član 60

Fizička i pravna lica ostvaruju vlasnička prava na nepokretnosti prema njihovoj prirodi i namjeni, u skladu sa zakonom.

Jamči se vlasništvo na poljoprivredno zemljište, a na šume i šumsko zemljište u zakonom utvrđenim granicama.

Član 61

Republika jamči minimum socijalne sigurnosti građana i osigurava funkcionisanje javnih službi, u skladu sa zakonom.

Finansiranje javnih službi vrši se preko fondova i budžeta, u skladu sa zakonom.

Član 62

Republika i općina budžetom utvrđuju javne prihode i javne rashode. Sredstva budžeta su porezi, takse i drugi zakonom utvrđeni prihodi.

Član 63

Obaveza plaćanja poreza i drugih dažbina je opća i utvrđuje se prema ekonomskoj snazi obveznika.

Član 64

Republika štiti i podstiče:

- racionalno korištenje prirodnih bogatstava u cilju zaštite i poboljšanja kvaliteta života i zaštite i obnove sredine u općem interesu;
- očuvanje i obogaćivanje historijskog, kulturnog i umjetničkog blaga;
- naučnoistraživački rad;
- štednju u svim njenim oblicima, a posebno štednju koja je usmjerena na privredne aktivnosti i otkup stanova;
- zadruge i zadrugarstvo;
- zanatstvo;
- fizičku kulturu i sport.

Član 65

Zaposleni imaju pravo učešća u upravljanju preduzećem, u skladu sa zakonom.

U upravljanju fondovima i dobrima u državnom vlasništvu zakonom se osigurava uticaj građana.

IV. PRAVA I DUŽNOSTI REPUBLIKE

Član 66

Prava i dužnosti Republike vrše Ustavom određeni republički organi.

Ljudska prava i slobode, jednakost pred zakonom, samostalnost i jednak položaj preduzeća i drugih organizacija, ustavni položaj i prava jedinica lokalne samouprave osnova su i mjera ovlaštenja i odgovornosti republičkih organa.

Član 67

Republički organi, u okviru Ustavom utvrđenih prava i dužnosti Republike, utvrđuju politiku, donose i izvršavaju zakone, druge propise i opće akte, vrše zaštitu ustavnosti i zakonitosti.

Organima i organizacijama u općinama može se povjeriti izvršavanje zakona i ostalih propisa i općih akata iz okvira prava i dužnosti Republike.

Zakonom se uređuje odgovornost za izvršavanje zakona, drugih propisa i općih akata.

Član 68

Član 68 zamijenjen je Amandmanom XXXII, koji glasi:

"Republika uređuje i osigurava:

1) integritet, ustavni poredak i teritorijalnu cjelokupnost Republike;

U podtački 1) Amandmana XXXII riječi: "suverenost, nezavisnost" zamijenjene su riječima: "integritet, ustavni poredak" (tačka 1 Amandmana LVIII).

2) odbranu i sigurnost;

Tačka 3 člana 68 zamijenjena je Amandmanom CVI, koji glasi:

"3) mjere iz svoje nadležnosti za slučaj ratnog stanja i vanrednog stanja koje proglašavaju institucije Bosne i Hercegovine, kao i mjere za slučaj vanrednog stanja koje proglašavaju institucije Republike Srpske.

Odredbe tačke 3 ovog člana se ne odnose na upotrebu vojske i druge mjere iz nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine";

4) ustavnost i zakonitost;

5) ostvarivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda;

6) vlasničke i obligacione odnose i zaštitu svih oblika vlasništva, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, njihovih udruženja i komora, ekonomske odnose sa inozemstvom, koji nisu preneseni na institucije Bosne i Hercegovine, tržište i planiranje;

U podtački 6) Amandmana XXXII iza riječi: "ekonomske odnose sa inozemstvom" dodate su riječi: "koji nisu preneseni na institucije Bosne i Hercegovine" (tačka 2 Amandmana LVIII).

7) bankarski i porezni sistem;

U podtački 7) Amandmana XXXII riječi: "monetarni", "devizni" i "carinski" se brišu (tačka 3 Amandmana LVIII).

8) osnovne ciljeve i pravce privrednog, naučnog, tehnološkog, demografskog i socijalnog razvoja, razvoja poljoprivrede i sela, korištenje prostora, politiku i mjere za usmjeravanje razvoja i robne rezerve;

9) kontrolu zakonitosti raspolaganja sredstvima pravnih lica i prikupljanje statističkih i drugih podataka od općeg interesa;

10) organizaciju, nadležnosti i rad državnih organa;

11) sistem javnih službi;

12) radne odnose, zaštitu na radu, zapošljavanje, socijalno osiguranje i druge oblike socijalne zaštite, zdravstvo, boračku i invalidsku zaštitu, brigu o djeci i omladini, obrazovanje, kulturu i zaštitu kulturnih dobara, fizičku kulturu;

13) zaštitu životne sredine;

14) sistem javnog informisanja;

15) međunarodnu saradnju, osim one koja je prenesena institucijama Bosne i Hercegovine.

U podtački 15) Amandmana XXXII dodate su riječi: "osim one koja je prenesena institucijama Bosne i Hercegovine" (tačka 4 Amandmana LVIII).

Tačka 16 člana 68 brisana je Amandmanom LXXV.

17) finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike;

18) druge odnose od interesa za Republiku, u skladu sa Ustavom".

V. ORGANIZACIJA REPUBLIKE

Član 69

Državna vlast u Republici organizuje se na načelu podjele vlasti.

Ustavotvornu i zakonodavnu vlast ostvaruje Narodna skupština.

Stav 2 člana 69 dopunjen je tačkom 1 Amandmana LXXVI, koji glasi:

"Zakonodavnu vlast će u Republici Srpskoj vršiti Narodna skupština i Vijeće naroda. Zakoni i drugi propisi koje izglasa Narodna skupština, a koji se tiču pitanja vitalnog nacionalnog interesa bilo kojeg od konstitutivnih naroda stupaju na snagu tek nakon usvajanja u Vijeću naroda."

Stav 3 člana 69 zamijenjen je Amandmanom XXXIII, koji glasi:

"Republiku predstavlja i njeno državno jedinstvo izražava predsjednik Republike."

Izvršnu vlast vrši Vlada.

Sudska vlast pripada sudovima.

Zaštitu ustavnosti i zakonitosti osigurava Ustavni sud.

Član 69 dopunjen je tačkom 2 Amandmana LXXVI, koja glasi:

"Od niže nevedenih funkcija, najviše dvije se mogu popuniti iz reda jednog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih:

- 1) predsjednik Vlade,**
- 2) predsjedavajući Narodne skupštine Republike Srpske,**
- 3) predsjedavajući Vijeća naroda,**
- 4) predsjednik Vrhovnog suda,**
- 5) predsjednik Ustavnog suda,**
- 6) republički javni tužilac."**

1. Narodna skupština

Član 70

Narodna skupština:

1. odlučuje o promjeni Ustava;
2. donosi zakone, druge propise i opće akte;
3. donosi plan razvoja, prostorni plan, budžet i završni račun;
4. utvrđuje teritorijalnu organizaciju Republike;
5. raspisuje republički referendum;

6. raspisuje republički javni zajam i odlučuje o zaduženju Republike;
7. raspisuje izbore za narodne zastupnike i za predsjednika Republike;
8. bira, imenuje i razrješava funkcionere, u skladu sa Ustavom i zakonom;
9. vrši kontrolu rada Vlade i drugih organa koji su joj odgovorni, u skladu sa Ustavom i zakonom;
10. daje amnestiju;
11. obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom i zakonom.

Član 70 dopunjen je Amandmanom LIX, koji glasi:

"Narodna skupština:

1. bira delegate iz Republike u Vijeće naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
2. ratifikuje sporazume koje Republika zaključi s državama i međunarodnim organizacijama uz pristanak Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine."

Stav 3 člana 70 zamijenjen je Amandmanom CVII, koji glasi:

"Narodna skupština, u skladu sa Ustavom i zakonom, proglašava:

Vanredno stanje za Republiku ili dio Republike u slučaju ugrožavanja sigurnosti, usljed elementarnih nepogoda (poplava, zemljotresa i požara), prirodnih katastrofa, epidemija, povreda ljudskih prava i sloboda i normalnog funkcionisanja ustavnih organa Republike.

Odredbe stava 3 ovog člana se ne odnose na upotrebu vojske i druge mjere iz nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine. "

Član 70 dopunjen je i Amandmanom LXXVII, koji glasi:

"Vitalni nacionalni interesi konstitutivnih naroda su definisani na slijedeći način:

- ostvarivanje prava konstitutivnih naroda da budu adekvatno zastupljeni u zakonodavnim, izvršnim i pravosudnim organima vlasti;
- identitet jednog konstitutivnog naroda;
- ustavni amandmani;
- organizacija organa javne vlasti;
- jednaka prava konstitutivnih naroda u procesu donošenja odluka;
- obrazovanje, vjeroispovijest, jezik, njegovanje kulture, tradicije i kulturno naslijeđe;
- teritorijalna organizacija;
- sistem javnog informisanja;
- i druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa ukoliko tako smatra 2/3 jednog od klubova delegata konstitutivnih naroda u Vijeću naroda."

Član 70 dopunjen je i Amandmanom LXXXII, koji glasi:

"a) Procedura za zakone u vezi s vitalnim interesima kako je definisano u listi iz Amandmana LXXVII.

Zakoni ili drugi propisi ili akti koje izglasa Narodna skupština će se dostaviti i razmatrat će ih Vijeće naroda ako se oni odnose na vitalni interes definisan u Amandmanu LXXVII.

Ukoliko više od jednog predsjedavajućeg ili potpredsjedavajućeg Vijeća naroda smatra da zakon spada u pitanja od vitalnog interesa

definisana u Amandmanu LXXVII zakon će biti uvršten u dnevni red Vijeća naroda kao pitanje od vitalnog interesa.

Ako samo jedan predsjedavajući ili potpredsjedavajući tvrdi da zakon spada u pitanja od vitalnog interesa dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba može proglasiti da je riječ o pitanju s liste vitalnih interesa. U tom slučaju će se slijediti procedura opisana u stavu "b" u daljem tekstu.

Predsjedavajući i potpredsjedavajući moraju donijeti odluku u roku od jedne sedmice.

Ukoliko većina svakog kluba koji ima delegate u Vijeću naroda glasa za takve zakone ili druge propise ili akte, smatrat će se da su oni usvojeni.

Ukoliko se u Vijeću naroda postigne saglasnost o amandmanima takav zakon, propis ili akt se ponovo podnosi Narodnoj skupštini na odobravanje.

Ukoliko saglasnost nije moguća u Vijeću naroda ili ukoliko se na prijedlog amandmana ne dobije saglasnost formirat će se zajednička komisija od predstavnika Narodne skupštine i Vijeća naroda. Zajednička komisija je sastavljena na paritetnom osnovu i odluke donosi konsenzusom. Zajednička komisija usaglašava tekst zakona.

Ukoliko se tekst zakona usaglasi zakon se smatra usvojenim.

Ukoliko se ne postigne saglasnost, zakon neće biti usvojen, te se on vraća predlagaču na novi postupak. U tom slučaju predlagač ne može ponovo podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.

b) Procedure za zakone koji se odnose na vitalni nacionalni interes ukoliko je odlučeno 2/3 većinom jednog od klubova konstitutivnih naroda u Vijeću naroda.

U slučaju da 2/3 jednog od klubova konstitutivnih naroda u Vijeću naroda odluči da se zakon, akt ili propis odnosi na vitalni interes, zakon će razmatrati Vijeće naroda.

Ukoliko većina svakog kluba zastupljenog u Vijeću naroda glasa za taj zakon, drugi propis ili akt, on se smatra usvojenim.

Ukoliko se Vijeće naroda usaglasilo o amandmanima, zakon, propis ili akt se ponovo dostavlja na odobrenje Narodnoj skupštini.

Ukoliko zajednička komisija iz tačke a ne postigne saglasnost, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Republike Srpske da donese konačnu odluku da li se predmetni zakon odnosi na vitalni interes jednog od konstitutivnih naroda.

Vijeće za zaštitu vitalnog interesa pri Ustavnom sudu Republike Srpske odlučuje o prihvatljivosti takvih slučajeva 2/3 većinom u roku od jedne sedmice, a u roku od mjesec dana odlučuje o meritumu slučajeva koji se smatraju prihvatljivim.

U slučaju da proceduru prema stavu b pokrene 2/3 većina jednog od klubova, potreban je glas najmanje dvojice sudija da bi sud odlučio da se radi o vitalnom interesu.

Ukoliko Sud donese pozitivnu odluku o vitalnom interesu, taj zakon se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagaču koji treba

pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju predlagač ne može ponovo dostaviti isti tekst zakona, propisa ili akta.

U slučaju da Sud odluči da se predmetni zakon ne odnosi na vitalni interes, smatra se da je zakon usvojen/bit će usvojen prostom većinom."

Član 71

Stav 1 člana 71 zamijenjen je Amandmanom LII, koji glasi:

"Narodna skupština ima 83 narodna zastupnika."

Stav 2 člana 71 zamijenjen je tačkom 2 Amandmana XXXVI, koja glasi:

"Izbornim zakonima se utvrđuju izborne jedinice i sistem podjele mandata kojima se osigurava da sve općine budu na odgovarajući način zastupljene u Narodnoj skupštini."

Narodni zastupnici se biraju neposredno i tajnim glasanjem.

Izbor i prestanak mandata narodnih zastupnika i formiranje izbornih jedinica uređuju se zakonom.

Član 71 dopunjen je Amandmanom LXXVIII, koji glasi:

"Najmanje četiri člana jednog konstitutivnog naroda će biti zastupljeno u Narodnoj skupštini."

Nijedan zastupnik u Narodnoj skupštini/općinskoj skupštini ne može vršiti funkciju delegata u Vijeću naroda.

Sastav Vijeća naroda će biti paritetan, tako da svaki konstitutivni narod ima isti broj zastupnika.

Vijeće naroda ima po osam članova iz svakog konstitutivnog naroda i četiri člana iz reda Ostalih.

Ostali imaju pravo da ravnopravno učestvuju u postupku većinskog glasanja.

Članove Vijeća naroda bira odgovarajući klub zastupnika u Narodnoj skupštini.

U slučaju da broj članova jednog kluba delegata u Vijeću naroda bude veći od broja predstavnika u odgovarajućem klubu Narodne skupštine, dodatni broj delegata će birati klub koji će se formirati u tu svrhu iz reda odbornika u skupštinama općina u Republici Srpskoj."

Član 72

Narodni zastupnici se biraju na četiri godine.

Član 72 dopunjen je Amandmanom XXXIX i Amandmanom LX, koji glase:

"Na prijedlog najmanje 30 narodnih zastupnika, Narodna skupština može, dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja zastupnika, skratiti svoj mandat.

Za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti mandat Narodne skupštine se produžava dok to stanje traje.

Narodna skupština ne može skratiti svoj mandat za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti.

U slučaju da Narodna skupština skрати svoj mandat ili bude raspuštena, izbori za novu Narodnu skupštinu moraju se održati u roku od 60 dana od dana donošenja odluke o skraćivanju mandata. Izbore raspisuje predsjednik Republike.

Skraćivanjem mandata Narodne skupštine prestaje i mandat Vlade.

Predsjednik Republike može, pošto sasluša mišljenje predsjednika Vlade i predsjednika Narodne skupštine, odlučiti da Narodna skupština bude raspuštena."

U stavu 4 tačke 1 Amandmana XXXIX iza riječi: "skрати svoj mandat" dodate su riječi: "ili bude raspuštena" (tačka 2 Amandmana LX).

Član 72 dopunjen je Amandmanom LXXIX, koji glasi:

"Mandat članova Vijeća naroda traje četiri godine.

Skraćivanjem mandata Narodne skupštine i raspuštanjem Narodne skupštine prestaje i mandat Vijeća naroda."

Član 73

Član 73 (koji je dopunjen Amandmanom LXXX) zamijenjen je Amandmanom XCIX, koji glasi:

"Zastupnici u Narodnoj skupštini i članovi Vijeća naroda neće biti krivično ili građanski odgovorni za bilo koji postupak izvršen u okviru njihovih dužnosti u Narodnoj skupštini odnosno Vijeću naroda."

Član 74

Narodna skupština radi u stalnom zasjedanju.

Sjednice Narodne skupštine saziva i predsjedava im predsjednik Skupštine.

Predsjednik je dužan sazvati sjednicu na zahtjev jedne trećine narodnih zastupnika, predsjednika Republike i Vlade.

Član 75

Član 75 zamijenjen je Amandmanom XXXVII, koji glasi:

"Narodna skupština odlučuje većinom glasova svih narodnih zastupnika, ako Ustavom nije predviđena posebna većina."

Član 76

Član 76 zamijenjen je Amandmanom XXXVIII, koji glasi:

"Pravo predlaganja zakona, drugih propisa i općih akata imaju predsjednik Republike, Vlada, svaki narodni zastupnik ili najmanje 3.000 birača."

Stav 2 člana 76 brisan je Amandmanom LXXXI.

Član 77

Narodna skupština može odlučiti da o pojedinim pitanjima iz svoje nadležnosti odluku donese nakon prethodnog izjašnjavanja građana na referendumu.

Član 78

Narodna skupština uređuje svoj rad i organizaciju i način ostvarivanja prava i dužnosti zastupnika.

Član 79

Narodna skupština ima predsjednika i dva potpredsjednika koje bira na period od četiri godine.

2. Predsjednik Republike

Član 80

Predsjednik Republike:

1. predstavlja Republiku;

2. predlaže Narodnoj skupštini kandidata za predsjednika Vlade;

Tačka 3 stava 1 člana 80 zamijenjena je Amandmanom XCIII, koji glasi:

"3. predlaže Narodnoj skupštini kandidate za predsjednika i sudije Ustavnog suda na prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog vijeća."

Tačka 4 stava 1 člana 80 zamijenjena je tačkom 2 Amandmana XL, koja glasi:

"4. Predsjednik Republike ukazom proglašava zakon u roku od sedam dana od dana njegovog usvajanja u Narodnoj skupštini. U tom roku predsjednik Republike može zahtijevati od Narodne skupštine da ponovo odlučuje o zakonu.

Predsjednik Republike je dužan da proglasi zakon koji je ponovo usvojen u Narodnoj skupštini";

5. daje pomilovanja;

6. dodjeljuje odlikovanja i priznanja utvrđena zakonom;

7. obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom.

Tačka 1 stava 2 člana 80 zamijenjena je Amandmanom CVIII, koji glasi:

"Predsjednik Republike:

1) obavlja, u skladu sa ovim Ustavom i Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom, poslove iz oblasti odbrane, sigurnosti i odnosa Republike s drugim državama i međunarodnim organizacijama";

U članu 80 stav 2 iza tačke 1 dodana je Amandmanom CVIII tačka 2, koja glasi:

"2) odobrava ograničenu upotrebu jedinica Vojske Republike srpske kako bi se pružila pomoć civilnim vlastima u reagovanju na prirodne katastrofe i nesreće u skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine;"

Tačka 3 ovog stava zamijenjena je Amandmanom L, koji glasi:

"3) Predsjednik Republike ukazom, na prijedlog Vlade, postavlja i opoziva šefove predstavništava Republike Srpske u inozemstvu i predlaže ambasadore i druge međunarodne predstavnike Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske.

4) formira savjetodavna tijela i stručne službe za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti."

Dva potpredsjednika Republike pomažu predsjedniku Republike u obavljanju poslova koje im povjeri predsjednik Republike.

Stav 2 člana 80 dopunjen je tačkom 1 stav 1 Amandmana LXXXIII, tako da je riječ: "potpredsjednici" zamijenjena riječima: "dva potpredsjednika Republike".

"Predsjednik ima dva potpredsjednika iz različitih konstitutivnih naroda" (tačka 1 stav 2 Amandmana LXXXIII).

Stav 3 člana 80 zamijenjen je tačkom 3 Amandmana XL, koja glasi:

"Predsjednik Republike određuje koji će ga potpredsjednik Republike zamjenjivati u slučaju privremene spriječenosti da obavlja svoje funkcije."

Član 81

Stavovi 1 i 2 ovog člana brisani su Amandmanom CIX, a stav 3 izmijenjen tako da glasi:

"Predsjednik Republike za vrijeme ratnog stanja i vanrednog stanja, kojegproglase institucije Bosne i Hercegovine, ako Narodna skupština ne može da se sastane, na prijedlog Vlade ili po vlastitoj inicijativi i nakon što sasluša mišljenje predsjednika Narodne skupštine, donosi uredbe sa zakonskom snagom i o pitanjima iz nadležnosti Narodne skupštine i imenuje i razrješava funkcionere, koje bira, odnosno imenuje i razrješava Narodna skupština."

Stav 2 ovog člana zamijenjen je tačkom 2 Amandmana XXXV, koja glasi:

"Ove uredbe odnosno odluke o imenovanju i razrješenju predsjednik Republike podnosi na potvrdu Narodnoj skupštini čim ona bude u mogućnosti da se sastane."

Stav 3 ovog člana izmijenjen je tačkom 3 Amandmana XXXV i Amandmanom CIX, tako da glasi:

"Aktima Narodne skupštine, odnosno aktima predsjednika Republike ako Narodna skupština ne može da se sastane, za vrijeme ratnog stanja koje proglase institucije Bosne i Hercegovine i vanrednog stanja mogu se,

izuzetno, dok to stanje traje, obustaviti pojedine odredbe Ustava koje se odnose na donošenje zakona, drugih propisa i općih akata i preduzimanja mjera republičkih organa i na pojedine ljudske slobode i prava, osim sloboda i prava iz čl. 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 24 i 25 Ustava, mijenjati organizacija i ovlaštenja izvršnih, upravnih i pravosudnih organa i njihov personalni sastav, kao i teritorijalna organizacija u Republici."

Član 82

Predsjednik Republike može tražiti od Vlade da izloži stavove o pojedinim pitanjima od značaja za Republiku, sazvati sjednicu Vlade i staviti na dnevni red pitanje iz njene nadležnosti.

Član 83

Član 83 zamijenjen je tačkama 4 i 5 Amandmana XL, koje glase:

"Na prvim neposrednim izborima birat će se samo jedan potpredsjednik Republike.

Predsjednika i potpredsjednike Republike biraju građani neposrednim i tajnim glasanjem na period od četiri godine.

U stavu 2 člana 83, koji je izmijenjen i dopunjen tačkama 4 i 5 Amandmana XL, riječi: "vrijeme od pet godina" zamijenjene su riječima: "period od četiri godine" (Amandman XCII).

Isto lice može biti izabrano za predsjednika ili potpredsjednika Republike najviše dva puta uzastopno."

U tački 5 Amandmana XL riječi: "i potpredsjednika" zamijenjene su riječima: "i potpredsjednike" (tačka 2 Amandmana LXXXIII).

Stav 2 tačke 5 Amandmana XL brisan je tačkom 3 Amandmana LXXXIII.

Tačka 5 Amandmana XL dopunjena je tačkom 4 Amandmana LXXXIII, koja glasi:

"Predsjednik Republike i potpredsjednici Republike direktno se biraju s liste kandidata za predsjednika Republike Srpske, tako što je za predsjednika izabran kandidat koji ostvari najveći broj glasova, a za potpredsjednike su izabrani kandidati iz druga dva konstitutivna naroda koji imaju najveći broj glasova iza izabranog predsjednika Republike."

Član 84

Predsjednik Republike i potpredsjednici Republike prilikom stupanja na dužnost polažu zakletvu pred Narodnom skupštinom.

Član 85

U slučaju neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja, mandat predsjednika Republike produžava se dok takvo stanje traje, odnosno dok se ne stvore uslovi za izbor predsjednika Republike.

Član 85 dopunjen je tačkom 6 Amandmana XL, koja glasi:

"Odredbe čl. od 85 do 89 Ustava o predsjedniku Republike odnose se i na potpredsjednika Republike."

Član 86

(Ovaj član je brisan na osnovu Amandmana C).

Član 87

Predsjedniku Republike prestaje mandat prije isteka vremena na koje je biran u slučaju ostavke ili opoziva.

Član 87 dopunjen je tačkom 6 Amandmana XL, koja glasi:

"Odredbe čl. od 85 do 89 Ustava o predsjedniku Republike odnose se i na potpredsjednika Republike."

Član 88

Predsjednik Republike je odgovoran građanima i oni ga mogu opozvati istim postupkom po kome su ga i izabrali.

Član 88 dopunjen je tačkom 6 Amandmana XL, koja glasi:

"Odredbe čl. od 85 do 89 Ustava o predsjedniku Republike odnose se i na potpredsjednika Republike."

Član 89

Postupak predlaganja, izbora i opoziva predsjednika Republike uređuje se zakonom.

Član 89 dopunjen je tačkom 6 Amandmana XL, koja glasi:

"Odredbe čl. od 85 do 89 Ustava o predsjedniku Republike odnose se i na potpredsjednika Republike."

Odredbe Ustava o predsjedniku Republike dopunjene su Amandmanom LIII, koji glasi:

"Savjetodavno tijelo najviših ustavnih institucija Republike Srpske je Senat."

Senat razmatra pitanja od posebnog značaja za politički, nacionalni, ekonomski i kulturni razvoj Republike Srpske i najvišim ustavnim institucijama daje mišljenje o pitanjima iz njihove nadležnosti.

Senat ima do 55 članova koje imenuje predsjednik Republike.

Za članove Senata imenuju se istaknute ličnosti iz javnog, naučnog i kulturnog života.

(Stav 5 Amandmana LIII brisan je Amandmanom CI).

Sjednice Senata saziva i predsjedava im predsjednik Republike. Organizacija i način funkcionisanja Senata uređuju se zakonom."

3. Vlada i republička uprava

Član 90

Vlada:

1. predlaže zakone, druge propise i opće akte;
2. predlaže plan razvoja, prostorni plan, budžet i završni račun;
3. osigurava provođenje i izvršava zakone, druge propise i opće akte;
4. donosi uredbe, odluke i druge akte za izvršavanje zakona;
5. daje mišljenje o prijedlozima zakona, drugih propisa i općih akata koje Narodnoj skupštini podnosi drugi predlagač;
6. utvrđuje načela za unutrašnju organizaciju ministarstava i drugih republičkih organa uprave i upravnih organizacija, postavlja i razrješava funkcionere u ministarstvima, drugim republičkim organima i upravnim organizacijama;
7. usklađuje i usmjerava rad ministarstava i drugih republičkih organa i upravnih organizacija;
8. vrši nadzor nad radom ministarstava i drugih republičkih organa i upravnih organizacija i ukida ili poništava njihove akte koji su u suprotnosti sa zakonom ili propisom Vlade;
9. obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom i zakonom.

Član 90 dopunjen je tačkom 1 Amandmana XLI i izmijenjen Amandmanom LXI, koji glase:

"Vlada odlučuje o formiranju predstavništava Republike u inozemstvu."

Član 91

Vlada se bira na period od četiri godine.

Poslije svakog konstituisanja novoizabrane Narodne skupštine bira se nova Vlada.

Član 92

Vladu sačinjavaju predsjednik, potpredsjednici i ministri.

Stav 2 člana 92 zamijenjen je tačkom 2 Amandmana XLI, koja glasi:

"Narodni zastupnik koji je predložen za predsjednika ili potpredsjednika Vlade ili ministra ne može učestvovati u odlučivanju o izboru Vlade, a narodni zastupnik koji je izabran na te funkcije ne može"

učestvovati u izglasavanju nepovjerenja Vladi, u glasanju o svom razrješenju i o izvještaju Vlade ili ministarstva kojim rukovodi."

Član 92 dopunjen je Amandmanom LXXXIV, koji glasi:

"Predsjednik i potpredsjednici Vlade ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

Nakon potpunog sprovođenja Aneksa 7 najmanje 15% članova Vlade mora biti iz reda jednog konstitutivnog naroda. Najmanje 35% članova Vlade mora biti iz dva konstitutivna naroda. Jedan član Vlade mora biti iz reda Ostalih.

U prijelaznom periodu do potpunog sprovođenja Aneksa 7 Vlada Republike Srpske (predsjednik Vlade i 16 ministara) sastoji se od osam ministara iz reda srpskog, pet iz reda bošnjačkog i tri iz reda hrvatskog naroda. Jednog ministra iz reda Ostalih može imenovati predsjednik Vlade iz kvote najbrojnijeg konstitutivnog naroda.

Vlada ima predsjednika Vlade, koji ima dva zamjenika iz različitih konstitutivnih naroda, koji se biraju iz reda ministara."

Član 93

Kandidat za predsjednika Vlade izlaže Narodnoj skupštini program Vlade i predlaže njen sastav.

Vlada je izabrana ako je za njen izbor glasala većina od ukupnog broja narodnih zastupnika.

Član 94

Vlada i članovi Vlade odgovaraju Narodnoj skupštini.

Narodna skupština može izglasati nepovjerenje Vladi.

Prijedlog za izglasavanje nepovjerenja Vladi može podnijeti najmanje 20 narodnih zastupnika.

Vlada može postaviti pitanje svog povjerenja u Narodnoj skupštini.

Predsjednik Vlade može predložiti Narodnoj skupštini razrješenje člana Vlade.

Odluka o razrješenju Vlade ili člana Vlade smatra se usvojenom ako je za nju glasala većina od ukupnog broja narodnih zastupnika.

Vlada i član Vlade mogu Narodnoj skupštini podnijeti ostavku.

Ostavka ili razrješenje predsjednika Vlade povlači ostavku Vlade.

Vlada kojoj je izglasano nepovjerenje, koja je podnijela ostavku ili kojoj je prestao mandat zbog raspuštanja Narodne skupštine, ostaje na dužnosti do izbora nove Vlade.

Član 94 dopunjen je tačkama 3, 4 i 5 Amandmana XLI, koje glase:

"Predsjednik Republike predlaže kandidata za predsjednika Vlade u roku od 10 dana od dana usvajanja ostavke, izglasavanja nepovjerenja ili prestanka mandata prethodnoj Vladi zbog raspuštanja ili skraćivanja mandata Narodne skupštine, a nova Vlada mora biti izabrana u roku od 40 dana od dana predlaganja kandidata za predsjednika nove Vlade.

Za vrijeme trajanja mandata Vlade, predsjednik Vlade može, na osnovu mišljenja predsjednika Republike i predsjednika Narodne skupštine, vršiti promjene u sastavu Vlade, o čemu obavještava Narodnu skupštinu.

Ako ocijeni da je došlo do krize u funkcionisanju Vlade, predsjednik Republike može, na inicijativu najmanje 20 zastupnika i pošto sasluša mišljenje predsjednika Narodne skupštine i predsjednika Vlade, zatražiti od predsjednika Vlade da podnese ostavku. Ukoliko predsjednik Vlade odbije da podnese ostavku, predsjednik Republike ga može razriješiti.

Narodna skupština može za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti izglasati nepovjerenje Vladi većinom glasova na sjednici kojoj prisustvuje većina zastupnika."

Član 95

(Član 95 brisan je Amandmanom CII).

Član 96

Organizacija i način rada Vlade uređuju se zakonom.

Član 97

Poslove državne uprave obavljaju ministarstva i drugi republički organi uprave.

Ministarstva i drugi republički organi uprave provode zakone i druge propise i opće akte Narodne skupštine i Vlade, kao i akte predsjednika Republike, rješavaju u upravnim stvarima, vrše upravni nadzor i obavljaju druge upravne poslove utvrđene zakonom.

Ministarstva i drugi republički organi uprave su samostalni u vršenju Ustavom i zakonom određenih nadležnosti.

Određena upravna ovlaštenja zakonom se mogu povjeriti preduzećima i drugim organizacijama.

Član 97 dopunjen je Amandmanom LXXXV, koji glasi:

"Konstitutivni narodi i grupa Ostalih će biti proporcionalno zastupljeni u javnim institucijama u Republici Srpskoj.

Kao ustavni princip, takva proporcionalna zastupljenost će se bazirati na popisu iz 1991. godine, dok se Aneks 7 u potpunosti ne provede, u skladu sa Zakonom o državnoj službi Bosne i Hercegovine. Ovaj opći princip će se precizirati entitetskim zakonima. Ti zakoni će utvrditi konkretne rokove i regulisat će gore pomenuti princip u skladu sa regionalnom etničkom strukturom entiteta.

"Javne institucije", kao što je to pomenuto u gornjem tekstu, su ministarstva u Vladi Republike Srpske, općinski organi vlasti, okružni sudovi u Republici Srpskoj, kao i općinski sudovi u Republici Srpskoj."

4. Narodna banka

Član 98

(Član 98 brisan je Amandmanom LXXXVI).

5. Služba za platni promet i finansijsku kontrolu

Član 99

(Član 99 brisan je Amandmanom LXXXVII).

VI. TERITORIJALNA ORGANIZACIJA

Član 100

Teritorijalna organizacija Republike uređuje se zakonom.

Član 101

(Član 101 brisan je Amandmanom XXXII).

Član 102

Općina preko svojih organa u skladu sa zakonom:

1. donosi program razvoja, urbanistički plan, budžet i završni račun,
2. uređuje i osigurava obavljanje komunalnih djelatnosti,
3. uređuje i osigurava korištenje gradskog građevinskog zemljišta i poslovnog prostora,
4. stara se o izgradnji, održavanju i korištenju lokalnih puteva, ulica i drugih javnih objekata od općinskog značaja,
5. stara se o zadovoljavanju potreba građana u kulturi, obrazovanju, zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti, fizičkoj kulturi, informisanju, zanatstvu, turizmu i ugostiteljstvu, zaštiti životne sredine i drugim oblastima,
6. izvršava zakone, druge propise i opće akte Republike čije izvršavanje je povjereno općini, osigurava izvršavanje propisa i općih akata općine,
7. formira organe, organizacije i službe za potrebe općine i uređuje njihovu organizaciju i poslovanje,

8. obavlja i druge poslove utvrđene Ustavom, zakonom i statutom općine.
Sistem lokalne uprave uređuje se zakonom.
Zakonom se može povjeriti vršenje poslova lokalne uprave u gradu.

Član 103

Gradu i općini pripadaju prihodi utvrđeni zakonom i sredstva za obavljanje povjerenih poslova.

VII. ODBRANA

Član 104

Član 104 zamijenjen je Amandmanom CX, koji glasi:
"Pravo je i dužnost svih građana da brane i štite teritoriju i ustavni poredak Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

Prava i dužnosti u odbrani uređuju se posebnim zakonom."

Član 105

Član 105 zamijenjen je Amandmanom CXI, koji glasi:
**"Republika Srpska ima svoju vojsku, koja je dio oružanih snaga Bosne i Hercegovine i organizuje se u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine i zakonima Republike srpske.
Vojsku Republike srpske čine profesionalni i rezervni sastav."**

Član 106

Stav 1 člana 106 zamijenjen je Amandmanom CXII, koji glasi:
"Vojskom Republike Srpske, u miru i ratu, komanduje kolektivno Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, na osnovu Ustava Bosne i Hercegovine i zakona."

Stav 2 člana 106 brisan je Amandmanom CXII.

Član 107

(Član 107 brisan je Amandmanom CXIII).

VIII. USTAVNOST I ZAKONITOST

Član 108

Zakoni, statuti, drugi propisi i opći akti moraju biti u saglasnosti sa Ustavom.

Propisi i drugi opći akti moraju biti u saglasnosti sa zakonom.

Član 109

Zakoni, drugi propisi i opći akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, osim ako iz naročito opravdanih razloga nije predviđeno da ranije stupe na snagu.

Prije stupanja na snagu, zakoni, drugi propisi i opći akti državnih organa objavljuju se u odgovarajućem službenom glasilu.

Član 110

Zakoni, drugi propisi i opći akti ne mogu imati povratno dejstvo.

Samo se zakonom može odrediti da pojedine njegove odredbe, ako to zahtijeva opći interes utvrđen u postupku donošenja zakona, imaju povratno dejstvo.

Kažnjiva djela utvrđuju se i kazne za njih izriču prema zakonu, odnosno prema drugom propisu, koji je važio u vrijeme izvršenja djela, osim ako je novi zakon, odnosno propis, blaži za učinioca.

Član 111

Državni organi i organizacije koje vrše javna ovlaštenja mogu u pojedinačnim stvarima rješavati o pravima i obavezama građana ili primjenjivati mjere prinude i ograničenja, samo u zakonom propisanom postupku u kome je svakome data mogućnost da brani svoja prava i interese i da protiv donesenog akta izjavi žalbu, odnosno upotrijebi drugo zakonom predviđeno pravno sredstvo.

Član 112

Svakome je zajamčeno pravo da u postupku pred sudom ili drugim državnim organom ili organizacijom koja u vršenju javnih ovlaštenja rješava o njegovim pravima i dužnostima, upotrebljava svoj jezik i da se upozna sa činjenicama na svom jeziku.

Član 113

Protiv pojedinačnih akata sudova, upravnih i drugih državnih organa, kao i organizacija koje vrše javna ovlaštenja, donesenih u prvom stepenu, može se izjaviti žalba nadležnom organu.

Zakonom se, izuzetno, može isključiti žalba, ako je na drugi način osigurana zaštita prava i zakonitosti.

O zakonitosti konačnih pojedinačnih akata, kojima državni organi i organizacije koje vrše javna ovlaštenja rješavaju o pravima ili obavezama, odlučuje sud u upravnom sporu, ako za određenu stvar nije zakonom predviđena druga sudska zaštita.

Samo zakonom se može, izuzetno, u određenim vrstama upravnih stvari, isključiti upravni spor.

Član 114

Vlada Republike ima pravo da do odluke Ustavnog suda obustavi od izvršenja propis, opći ili pojedinačni akt, za koje smatra da su protivustavni ili protivzakoniti.

Republika ima pravo i dužnost da putem republičkih organa neposredno osigura izvršavanje zakona i drugih propisa ukoliko ih organi i organizacije u Republici ne bi izvršavali.

IX. USTAVNI SUD

Član 115

Ustavni sud:

1. odlučuje o saglasnosti zakona, drugih propisa i općih akata sa Ustavom;

2. odlučuje o saglasnosti propisa i općih akata sa zakonom;

3. rješava sukob nadležnosti između organa zakonodavne, izvršne i sudske vlasti;

U članu 115 stav 1 tačka 4 riječ: "oblasti" brisana je (Amandman XLIII«tačka 3);

4. rješava sukob nadležnosti između organa Republike, grada i općine;

5. odlučuje o saglasnosti programa, statuta i drugih općih akata političkih organizacija sa Ustavom i zakonom.

Član 115 dopunjen je tačkama 1 i 2 Amandmana XLII, koje glase:

"Ustavni sud prati pojave od interesa za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, obavještava najviše ustavne organe Republike o stanju i problemima u toj oblasti i daje im mišljenja i prijedloge za donošenje zakona i preduzimanje drugih mjera radi osiguranja ustavnosti i zakonitosti i zaštite sloboda i prava građana, organizacija i zajednica.

Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost zakona i ustavnost i zakonitost propisa i općih akata koji su prestali da važe, ako od prestanka važenja do pokretanja postupka nije proteklo više od jedne godine."

Član 115 dopunjen je tačkom 1 Amandmana LXXXVIII, koja glasi:

"1. Ustavni sud:

1) odlučuje o saglasnosti zakona, drugih propisa i općih akata Narodne skupštine sa odredbama Ustava o zaštiti vitalnih interesa konstitutivnih naroda."

Član 115 dopunjen je i Amandmanom CIII, koji glasi:

"Ustavni sud odlučuje o pitanjima imuniteta, koja proističu iz zakona kojima se uređuje imunitet u Republici Srpskoj."

Član 116

Ustavni sud ima sedam sudija.

Sudije Ustavnog suda se biraju na period od osam godina i ne mogu biti ponovo birani.

Isto lice ne može biti dvaput birano na funkciju predsjednika Ustavnog suda.

Član 116 dopunjen je tačkom 2 Amandmana LXXXVIII, koja glasi:

"Ustavni sud Republike Srpske maksimalno ima devet članova.

Vijeće za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske osniva se kako bi odlučivalo o pitanjima vitalnog interesa u proceduri opisanoj u Amandmanu LXXXII. Ovo vijeće razmatra sva pitanja koja su od vitalnog interesa.

Vijeće za zaštitu vitalnog interesa sastoji se od sedam članova, dva iz svakog konstitutivnog naroda i jedan član iz reda Ostalih. Sudije bira Narodna skupština Republike Srpske i Vijeće naroda."

Član 117

Sudija Ustavnog suda ne može vršiti nikakvu drugu javnu funkciju.

Stav 2 člana 117 zamijenjen je tačkom 5 Amandmana XLII, koja glasi:

"Predsjednik i sudije Ustavnog suda uživaju imunitet kao i narodni zastupnici. O imunitetu odlučuje Ustavni sud."

Član 118

Sudiji Ustavnog suda prestaje funkcija kada to sam zatraži.

Stav 2 člana 118 zamijenjen je tačkom 6 Amandmana XLII, koja glasi:

"Sudija Ustavnog suda se razrješava dužnosti kada bude osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje funkcije, kada trajno izgubi sposobnost da obavlja funkciju, kao i iz drugih razloga utvrđenih Ustavom i zakonom."

Član 119

Odluke Ustavnog suda su općeobavezne i izvršne **na teritoriji Republike**.
U stavu 1 člana 119 iza riječi "izvršne" dodate su riječi: "na teritoriji Republike" (Amandman LXIV).

Izvršenje odluka Ustavnog suda osigurava Vlada.

Član 120

Postupak pred Ustavnim sudom, pravno dejstvo njegovih odluka i druga pitanja njegove organizacije i rada uređuju se zakonom.

Član 120 dopunjen je tačkama 3 i 4 Amandmana XLII, koje glase:

"Svako može dati inicijativu za pokretanje postupka za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti.

Postupak pred Ustavnim sudom mogu, bez ograničenja, pokrenuti predsjednik Republike, Narodna skupština i Vlada, a ostali organi, organizacije i zajednice pod uslovima utvrđenim zakonom.

Ustavni sud može i sam pokrenuti postupak za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti.

Kad Ustavni sud utvrdi da zakon nije u saglasnosti sa Ustavom ili da drugi propis ili opći akt nije u saglasnosti sa Ustavom ili zakonom, taj zakon, drugi propisi ili opći akt prestaje da važi danom objavljivanja odluke Ustavnog suda."

X. SUDOVI I JAVNA TUŽILAŠTVA

Član 121

Sudsku vlast vrše sudovi.

Sudovi su samostalni i nezavisni i sude na osnovu Ustava i zakona.

Sudovi štite ljudska prava i slobode, utvrđena prava i interese pravnih subjekata i zakonitost.

Na osnovu Amandmana XCIV, iza člana 121 dodaje se novi član 121a, koji glasi:

"Član 121a

Sudstvo je samostalno i nezavisno od izvršne i zakonodavne vlasti u Republici Srpskoj.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Republike Srpske osigurava samostalnost, nezavisnost, nepristrasnost, stručnost i efikasnost sudstva i

tužilačke funkcije u Republici Srpskoj. Nadležnosti Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, između ostalog, uključuju imenovanje, provođenje disciplinskog postupka i razrješenje sudija, osim sudija Ustavnog suda Republike Srpske i obuhvataju i javne tužioce i zamjenike javnih tužilaca u Republici Srpskoj. Sastav i dodatne nadležnosti Visokog sudskog i tužilačkog vijeća utvrđuju se zakonom."

Član 122

Osnivanje, nadležnost, organizacija i postupak pred sudovima utvrđuju se zakonom.

Član 123

Vrhovni sud Republike, kao najviši sud u Republici, osigurava jedinstvenu primjenu zakona.

Član 124

Raspravljanje pred sudom je javno.

Javnost se može isključiti u slučajevima predviđenim zakonom radi zaštite posebnih interesa Republike Srpske, čuvanja tajne, zaštite morala, interesa maloljetnika, privatnog života učesnika u postupku i radi zaštite drugih općih interesa.

Član 125

Sud sudi u vijeću.

Zakonom se uređuje u kojim stvarima sudi sudija pojedinac.

U suđenju učestvuju i sudije porotnici na način utvrđen zakonom.

Zakonom se može propisati da u određenim sudovima i u određenim stvarima u suđenju učestvuju samo sudije.

Član 126

Niko ko učestvuje u suđenju ne može biti pozvan na odgovornost **u krivičnom ili građanskom postupku** za mišljenje izraženo prilikom donošenja sudske odluke, a u postupku pokrenutom zbog krivičnog djela učinjenog u vršenju sudijske funkcije, ne može biti pritvoren bez odobrenja **Visokog sudskog i tužilačkog vijeća**.

Član 126 izmijenjen je Amandmanom XCV.

Član 127

Član 127 izmijenjen je Amandmanom XCVI, koji glasi:

"Sudije, osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno, ukoliko ovim ustavom nije drugačije utvrđeno, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu razriješeni s razlogom od Visokog sudskog i tužilačkog vijeća u skladu sa zakonom. Sudijama, isto tako, može izuzetno prestati sudijska funkcija kao rezultat procesa odabira, nakon reorganizacije sudova za vrijeme prijelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužilačko vijeće Republike Srpske. Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije utvrđuju se zakonom. Uslovi obavljanja funkcije za sudije, uključujući i imunitet, utvrđuju se zakonom. Plaća i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjene za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom.

Sudija ne može vršiti javnu funkciju niti bilo kakav posao koji donosi zaradu, a koji su zakonom utvrđeni kao nespojivi sa sudijskom funkcijom."

Član 128

Javno tužilaštvo je samostalan državni organ koji goni učinioce krivičnih i drugih po zakonu kažnjivih djela i ulaže pravna sredstva radi zaštite zakonitosti.

Osnivanje, organizacija i nadležnosti javnog tužilaštva uređuju se zakonom.

Javno tužilaštvo vrši svoju funkciju na osnovu Ustava i zakona.

Član 129

Član 129 izmijenjen je Amandmanom XCVII tako da glasi:

"Javni tužioci i zamjenici javnih tužilaca imenuju se na period utvrđen zakonom, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu razriješeni s razlogom od Visokog sudskog i tužilačkog vijeća u skladu sa zakonom. Javnim tužiocima i zamjenicima javnih tužilaca može izuzetno prestati funkcija kao rezultat procesa odabira nakon reorganizacije javnih tužilaštava za vrijeme prijelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužilačko vijeće. Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za javne tužioce i zamjenike javnih tužilaca utvrđuje se zakonom. Uslovi obavljanja funkcije za javne tužioce i zamjenike javnih tužilaca, uključujući i imunitet, utvrđuju se zakonom.

Javni tužilac ili zamjenik javnog tužioca ne može obavljati službu ili bilo kakav posao koji donosi zaradu, a koji su zakonom utvrđeni kao nespojivi sa njegovom funkcijom."

Član 130

Član 130 izmijenjen je Amandmanom XCVIII tako da glasi:

"Sudije, uključujući i predsjednike sudova, javne tužioce i zamjenike javnih tužilaca odabira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i razrješava Visoko sudsko i tužilačko vijeće u skladu sa zakonom."

Član 131

Advokatura je samostalna i nezavisna djelatnost i služba koja pruža pravnu pomoć.

Organizacija i rad advokature uređuju se zakonom.

XI. PROMJENA USTAVA

Član 132

Prijedlog da se pristupi promjeni Ustava Republike mogu podnijeti predsjednik Republike, Vlada i najmanje 30 zastupnika Narodne skupštine.

O prijedlogu da se pristupi promjeni Ustava odlučuje Narodna skupština većinom glasova narodnih zastupnika.

Član 133

Nacrt akta o promjeni Ustava utvrđuje Narodna skupština većinom glasova od ukupnog broja narodnih zastupnika.

Nacrt akta o promjeni Ustava stavlja se na javnu raspravu.

Član 134

Nakon provedene javne rasprave o nacrtu akta o promjeni Ustava, Komisija za ustavna pitanja Narodne skupštine utvrđuje prijedlog akta o promjeni Ustava.

Član 135

Stavovi 1 i 2 člana 135 zamijenjeni su Amandmanom LXXXIX, koji glase:

"O prijedlogu akta o promjeni Ustava odlučuju Narodna skupština i Vijeće naroda.

Promjena Ustava usvojena je ako za nju glasa najmanje dvije trećine od ukupnog broja narodnih zastupnika i većina članova Vijeća naroda iz svakog konstitutivnog naroda i Ostalih."

Ako promjena Ustava ne bude usvojena, prijedlog za promjenu po istom pitanju ne može se ponoviti prije isteka tri mjeseca od dana kada je prijedlog odbijen.

Član 136

Akt o promjeni Ustava proglašava Narodna skupština.

Član 137

Ustav Republike može se mijenjati ustavnim amandmanima.

U slučaju ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti Narodna skupština može utvrditi prijedlog promjene Ustava i usvojiti ustavne amandmane na istom zasjedanju (bez otvaranja javne rasprave).

XII. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 138

(Član 138 brisan je Amandmanom XC).

Iza člana 138 dodaje se Amandman XCI, koji glasi:

"Od datuma usvajanja amandmana na ustave entiteta, Ustavna komisija Republike Srpske (koju je formirao visoki predstavnik) će se pridržavati principa sadržanih u ovom dokumentu.

Nakon slijedećih općinskih izbora konačan način biranja članova u Vijeću naroda uređuje Narodna skupština i Vijeće naroda."

Član 139

Ovaj ustav stupa na snagu danom njegovog proglašenja.

Član 140

Za provođenje ovog ustava donijet će se ustavni zakon.